

tigt, at nævne en Ting, der vedrører hele Lovforslagets Form. Folketingsudvalget gjorde, som ærede Medlemmer ville erindre, den Forandring ved de forelagte Lovforslag — som vare 4 i Tallet, men hvoraf det 4de, Lovforslaget om Retsafgifterne, foreløbig blev lagt til Side til nærmere Undersøgelse, som Justitsministeren vilde undergive det —, at de tre andre, om Domsmagtens Ordning, om den borgerlige Retspleje og om Strafferetsplejen, sammenarbejdedes til eet Lovforslag, og da den højtærede Justitsminister forelagde Sagen anden Gang, forelagde han den i denne Form. Følgen af denne Sammenarbejdelse af tre Lovforslag i eet var den, at der i hver af de tre Bøger, som omhandlede de tre Materier i Loven, kom til at staa nogle almindelige Bestemmelser. I Landstinget har man foretrukket at sammenarbejde ogsaa disse tre Hold af almindelige Bestemmelser til eet, der er sat i Spidsen for Lovforslaget. Man kan have forskellige Meninger om Størrelsen af de Fordele, der ved Benyttelsen af Loven ere forbundne med den ene og den anden af disse Ordninger, hverken den ene eller den anden er forkastelig — men det maa siges, at for Øjet og i Henseende til Lovkonstruktion er det et smukt Resultat, Landstinget der har tilvejebragt.

I § 1 findes, som sagt, den første Forandring, nemlig at Landstinget foretrækker Bibeholdelsen af Sø- og Handelsretten i København. Samme Paragraf frembyder imidlertid en anden Forandring. Her i Tinget havde vi ment, at det, da man i andre Instanser giver Sagkyndigheden et Rum til Medvirkning ved Afgørelsen af Sø- og Handelssager, vilde være rigtigt at gøre noget tilsvarende ved Højesteret. Vi havde derfor indsat Bestemmelser, hvorefter i Sø- og Handelssager sø- og handelskyndige Dommere skulde tiltræde Højesteret, og vi havde endvidere tilføjet, at i tekniske Sager kunde der træde teknisk sagkyndige til. Dette skete uden noget Grundlag af officielle Indstillinger, men jeg tør sige, at det var efter Raad af megen Sagkyndighed. I Landstinget har man fundet, at det var mindre nødvendigt at have særlig Sagkyndighed ved Højesteret. Man har, idet man fraraadede det, nævnt, at der formentlig ikke har vist sig Trang dertil. Vi have været af den Formening, som jeg tror vil bekræftes ved nærmere Undersøgelse, at der har vist sig Trang dertil. Dette er altsaa det andet Punkt af nogen Betydning, hvor Landstinget har gjort en

Forandring: det har udtaget Bestemmelserne om Sagkyndighed ved Højesteret.

Naar jeg gaar videre i Rækken, er den næste Forandring, der er gjort, at i § 6 har Landstinget forhøjet Antallet af de Landsdommere, som skulle deltage i Behandlingen af Straffesager, hvori Nævninger ikke medvirke, til 5.

Idet jeg overspringer rene Smaating, kommer jeg dernæst i Rækken til den betydelige Forandring i Domsmagtsafdelingen, nemlig den, der er gjort ved Lovforslagets § 14. Ærede Medlemmer ville jo erindre, at naar Grundloven stiller os den Opgave, at vi skulle adskille den dømmende og den forvaltende Myndighed, noget, som der sikkerlig ogsaa er stor praktisk Trang til, var vort Udgangspunkt i Folketinget det, at det ikke kan gaa an at fordoble Antallet af Embederne og sige, at i Stedet for hvert hidtilværende Embede, der havde en dømmende og forvaltende Myndighed, skal der herefter træde en Dommer og en forvaltende Embedsmand. Det vilde kræve et urimeligt stort Antal af Embedsmænd, hver enkeltst Gerning vilde være for lille, og det vilde for Statskassen være alt for bebyrdende. Altsaa ad den Vej kunne vi ikke gøre det, vi kunne ikke i Stedet for hver Herredsfoged, Byfoged eller Birkedommer sætte en Dommer og en forvaltende Embedsmand. Paa den anden Side: hvis man vilde gaa den Vej at beholde omtrent det samme Antal Embedsmænd, men gøre Kredsen for hver, baade de dømmende og de forvaltende Virksomheder dobbelt saa stor, vilde man berede Befolkningen den overordentlig store Ulempe, at den i et overvejende Antal af Tilfælde hele Landet over fik en meget forøget Vej til det Sted, hvor dens Retssager skulde afgøres, og hvor dens Forretninger med Øvrigheden skulde betjenes. Denne meget store Ulempe kan man ikke forsvarligen paabyrde Befolkningen. Derfor foreslog vi i Folketinget at gaa den Vej, at foretage en anden Fordeling af den dømmende og den forvaltende Virksomhed end efter den hidtil bestaaende Ordning. Det er jo saadan nu, at en Herredsfoged, en Byfoged og en Birkedommer har, foruden sin Dommermyndighed, en Række af rent forvaltende Virksomheder, saasom navnlig Politivirksomhed, Udskrivningsvirksomhed o. s. v., men i hans saakaldte dømmende Myndighed eller i hans Retsvirksomhed er desuden for Øjeblikket indbefattet en stor Mængde Forretninger, som i deres Art